

Викладання фармацевтичної інформації в післядипломній підготовці спеціалістів фармації

Якущенко В.А., Шульга Л.І., Пімінов О.Ф., Бур'ян К.О.

*Кафедра загальної фармації та безпеки ліків,
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації,
Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
viktoriamyab6@gmail.com*

Фармацевтична інформація – відомості, факти статистичного, нормативного, правового, економічного, управлінського та іншого характеру, а також із галузі наукової фармацевтичної інформації та інформації про лікарські засоби, необхідні для належного здійснення фармацевтичної діяльності [3].

В Етичному кодексі фармацевтичних працівників України в розділі VII визначено, що фармацевтичний працівник зобов'язаний постійно підвищувати власну професійну кваліфікацію, здійснювати постійний пошук сучасної науково обґрунтованої фармацевтичної інформації, бути проінформованим стосовно найновітніших досягнень у сфері своєї професійної діяльності, протидіяти поширенню недостовірної та невірної інформації. Спеціаліст фармації повинен надавати пацієнту в доступному вигляді всебічну інформацію відносно застосування, протипоказань, побічної дії лікарських засобів та медичної продукції. Відповідно до чинного законодавства фахівець зобов'язаний повідомляти відповідні органи про виявлені ним у наукових дослідженнях та практичній діяльності невідомі, небажані, загрозливі побічні дії ЛЗ та медичної продукції тощо.

Важливою характеристикою інформації є її своєчасність (оперативність) та достовірність. Життєвий цикл інформації в сучасних умовах складає 3-5 років. По завершенню даного періоду достовірною на сьогодні інформація може втратити актуальність, а навчальний матеріал виявитися некорисним у зв'язку з появою нових методів лікування із застосуванням розроблених та впроваджених препаратів.

Оперативність інформації відображає її актуальність для роботи в сучасних, новітніх умовах, а достовірність визначає рівень спотворення як відомостей, що надходять так і результативної, що впливає на ефективність функціонування системи. Зрозуміло, що в силу специфіки роботи працівників фармації, професійна діяльність яких пов'язана зі збереженням здоров'я та життя людини, їм необхідна сучасна, оперативна і тільки достовірною інформація [1,2]. В свою чергу, головним завданням післядипломної підготовки, зокрема працівників фармацевтичної галузі, є підвищення кваліфікації спеціалістів фармації, тобто надання їм повної інформації щодо досягнень сучасної науки та практики в галузі створення, аналізу, застосування, збереження та реалізації лікарських препаратів та інших товарів медичного застосування, а також сприяння оволодінню новими практичними навичками необхідними для роботи в умовах постійної модернізації усіх ланок практичної фармації. Навчити

слухачів/інтернів отримувати, аналізувати та раціонально використовувати інформацію із різних джерел є важливим акцентом навчального процесу.

Виходячи з вищенаведеного, було вирішено проаналізувати склад та кількість тематик, присвячених фармацевтичній інформації, які є в програмах інтернатури «Загальна фармація», передатестаційного циклу (ПА) та циклів тематичного удосконалення (ТУ), які проводяться кафедрою загальної фармації та безпеки ліків ПКСФ НФаУ, встановити їх відповідність з потребами спеціалістів практичної фармації. За результатами роботи відзначено, що за своєю сутністю та змістом практично вся робота системи післядипломної підготовки фахівців фармації спрямована на надання сучасної та достовірної фармацевтичної інформації інтернам та слухачам, яка конкретно сформульована в програмах інтернатури та циклів підвищення кваліфікації. Практично кожна глава, розділ містять теми наступного типу: «Сучасні досягнення...», «Перспективи розвитку...», «Новітні технології...», «Досягнення науки та практики в галузі...» та ін. Представлений матеріал ґрунтується на найсучасніших результатах науки і практики з врахуванням останніх законодавчих актів, супроводжується методичними розробками до занять, які щорічно переглядаються та оновлюються.

Слід зазначити, що окрім системного викладання досягнень фармацевтичної та медичної науки та практики, в програмах інтернатури та курсів підвищення кваліфікації додатково розглядаються питання за темами: «Види і джерела інформації в роботі провізора», «Рекламно-інформаційна діяльність в роботі працівників фармації», «Наукові джерела фармацевтичної та медичної інформації» тощо. Під час практичних занять викладачі кафедри ознайомлюють слухачів із сучасними джерелами інформації та навчають користуватися ними, висвітлюють перспективи їх використання в подальшій роботі при спілкуванні з відвідувачами аптек, лікарями, просвітницькій діяльності.

За результатами проведеної роботи підкреслюємо, що надання фармацевтичної інформації під час проведення інтернатури, циклів ПА та ТУ є важливою ланкою у системі післядипломної підготовки фахівців фармації.

Література

1. Толочко В. М. Фармацевтична інформація : метод. рек. до підгот. та провед. практич. і семінар. занять з курсу «Управління та економіка фармації» в сист. післядиплом. освіти спец. Фармації / В. М. Толочко, Ю. П. Медведєва. – Х. : НФаУ, 2012. – 28 с.
2. Туровский А. В. Введение в фармацевтическую информацию. Учебно-методическое пособие. / А. В. Туровский, И. В. Фролова – Воронеж : Издательско-полиграфический центр Воронежского государственного университета, 2009. – 110 с.
3. Фармацевтична енциклопедія / [голова ред. ради Черних В.П.]. – 2 изд. доп. – Х. : Морион, 2010. – 1453 с.